

Předmluva	5
A. Část úvodní — Základní pojmy	
I. Speciální pedagogika	7
II. Defektologie	8
1. Defekt	8
2. Defektivita	11
3. Defektologie v soustavě věd	13
4. Speciální pedagogika a defektologie	14
III. Vzájemný poměr speciální a obecné pedagogiky	17
IV. Struktura speciální pedagogiky	18
1. Členění speciální pedagogiky podle příčin defektivity	19
2. Poměr -pedií k lékařským disciplínám	19
3. Jiné formy členění speciální pedagogiky	20
4. Speciální pedagogika jako celek	21
V. Cíl speciální pedagogiky	24
Socializace	24
1. Míra zapojení	25
2. Možnosti socializace	26
3. Věk vhodný pro socializaci	27
VI. Metody speciální pedagogiky	30
1. Reedukace	31
2. Kompenzace	32
3. Rehabilitace	33
VII. Vyšetřování defektních osob	36
1. Vyšetřování obecné	37
a) Anamnéza	37
b) Vyšetřování prostředí	39
2. Vyšetřování speciální	40
VIII. Třídění podle defektologické diagnostiky	43
IX. Obecné zásady ošetření	44
X. Defektologická prevence	47
1. Prevence defektů	49
2. Prevence defektivity	51
XI. Vývoj péče o defektního jedince	54
B. Část obecná — Hodnocení biologických a společenských činitelů z hlediska speciální pedagogiky	
I. Člověk a prostředí	57

II.	Nervová činnost	57
1.	Nižší nervová činnost	58
2.	Vyšší nervová činnost	58
3.	Nervová činnost a psychika	61
4.	Význam analyzátorů a neuroefektorů	67
• III.	Teorie reflexního okruhu	71
IV.	Patologie reflexního okruhu	76
1.	Blokáda	76
2.	Deformace	76
V.	Některé reflexologické zákonitosti	77
• VI.	Konstituce a typologie	79
1.	Typologie Sigaudova	80
2.	Typologie Kretschmerova	80
3.	Typologie Pavlova	81
	Rozvíjení Pavlovy typologie	82
4.	Přínos psychologie pro nauku o typech	84
	Jungova funkční psychologická typologie	84
• VII.	Typy vývojových vad	86
1.	Vývoj opožděný	86
2.	Vývoj předčasný	86
3.	Vývoj omezený	87
4.	Vývoj narušený	88
5.	Vývoj scestný	88
VIII.	Vývoj dítěte	90
1.	Genetický základ	90
2.	Vpečetovací období	92
	Základ sociability	93
3.	Učení	95
4.	Další vývojová období dítěte	103
IX.	Dítě a škola	104
1.	Děti ohrožené	104
2.	Postižené dítě ve škole	105
3.	Zařazení do kolektivu zdravých dětí	106
4.	Výsledky včasné socializace ve školním prostředí	108
5.	Neúspěšní žáci	109
	Některé příčiny neúspěchu	110
	Žák	110
	Rodina	111
	Škola	112
• 6.	Výchovné problémy leváctví	114
	Následky přecvičování leváctví	115
	Metodika psaní levou rukou	118
• X.	Žáci s percepčně motorickými poruchami a žáci s poruchou čtení a psaní	120

Percepčně motorické poruchy	120
Poruchy čtení a psaní	121

C. Část speciální — Nárys jednotlivých disciplín speciální pedagogiky

I. Psychopedie	126
1. Slabomyslnost	126
Stupně slabomyslnosti	128
Typy slabomyslnosti	129
Některé speciální formy oligofrenie	130
Pseudooligofrenie	132
Průběh slabomyslnosti	135
2. Péče o slabomyslné	135
Péče preventivní	135
Péče léčebná	135
Péče výchovná	135
Péče sociální	137
3. Výchova a vzdělávání dětí slaboduchých	138
4. Výchovná péče o děti s vážnějšími nedostatky rozumovými	139
5. Péče o děti nevzdělavatelné	140
6. Záchvatová onemocnění	142
II. Etopedie	143
1. Příčiny poruch chování	144
Možné příčiny podle etap reflexního okruhu	144
Hodnocení možných příčin poruch chování	146
2. Špatné návyky (zlozvyky)	147
3. Reaktivní poruchy chování	147
4. Toxikomanie	148
Alkoholismus	149
Nikotinismus	151
Kofeinismus	152
5. Sexuální aberace	152
6. Neurotická povaha	154
7. Neurózy	155
Příčiny neuróz	155
Vznik neuróz	156
Dispozice	156
Příznaky	156
8. Delinkvence	158
9. Vyšetření poruch chování	160
10. Péče o děti a mládež s poruchami chování a o mládež sociálně narušenou	160
III. Logopedie	161
1. Sluchové vady	162
Úplná ztráta sluchu	163

Částečná ztráta sluchu	163
Poruchy sluchu a slyšení řeči	164
Důsledky sluchových vad	164
Orientační zkouška sluchu	167
Sluchová vada a nadání	168
Péče o sluchově postižené	170
2. Vývojové vady řeči	171
Opožděný vývoj řeči	172
Vady výslovnosti	176
3. Poruchy zvuku řeči	182
4. Poruchy tempa řeči	183
Brechtavost	183
5. Neurózy řeči	184
Koktavost	184
Oněmění (mutismus)	188
IV. Optopedie	189
1. Zrakový analyzátor a jeho poruchy	189
2. Několik základních pojmů z patofyziologie vidění	190
3. Vyšetřování zrakové ostroti	191
4. Poruchy vidění	191
Refrakční vady	191
Slepota	193
Zbytky zraku	195
Slabozrakost	196
Tupoizrakost (amblyopie)	198
5. Tělesná a hudební výchova dětí s poruchami zraku	198
6. Sociální péče	199
V. Somatopedie	199
1. Vady a poruchy hybného ústrojí u školních dětí	199
Vady páteře	200
Plochá noha	201
2. Prvotní defekty hybného ústrojí	202
3. Druhotné defekty hybnosti	204
4. Opatření	204
D. Dodatek	208
^{p. 10.} I. Školy a zařízení pro mládež vyžadující zvláštní péči (ŠMVZP)	208
II. Vysokoškolské studium speciální pedagogiky	210
III. Souhrn	212
Doporučená literatura	218
Rejstřík jmenný	220
Rejstřík věcný	222
Seznam tabulek a vyobrazení	228
Obsah	231

